एक विद्यालय एक नर्स कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५

प्रदेश सरकार

सामाजिक विकास मन्त्रालय

प्रदेश नं. ३

हेटौंडा, नेपाल

<u>एक विद्यालय एक नर्स कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५</u>

<u>प्रस्तावना</u>: विद्यालय तहवाटै बालबालिकालाई सन्तुलित र पोषिलो खानेकुरा खाने तथा स्वस्थ जीवनशैली अपनाउन उत्प्रेरित गर्दै समग्र स्वास्थ्य, सरसफाइ र पोषण प्रवर्द्धन, किशोरकिशोरीको यौन तथा प्रजनन् स्वास्थ्यको सुधारको आवश्यकताको महशुस गर्दै, विद्यालय तहमा स्वास्थ्य सेवाको पहुँच पुर्याई विद्यार्थीको स्वास्थ्य अवस्थामा सुधार साथै जीवनशैलीमा सकारात्मक परिवर्तन ल्याउन आर्थिक वर्ष २०७५।०७६ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेट बमोजिम एक विद्यालय एक नर्स कार्यक्रमलाई सञ्चालन गर्न आवश्यक भएकोले प्रदेश सरकार मन्त्रिपरिषदले यो कार्यविधि बनाएको छ।

परिच्छेद-१
<u>प्रारम्भिक</u>

१. <u>संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ</u>: (१) यस कार्यविधिको नाम "एक विद्यालय एक नर्स कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७५" रहेको छ ।

(२) यो कार्यविधि तुरून्त प्रारम्भ हुनेछ ।

२. <u>परिभाषा</u>: विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा यस कार्यविधिमा,

(क) "कार्यक्रम" भन्नाले एक विद्यालय एक नर्स कार्यक्रमलाई सम्झनु पर्छ ।

(ख) "विद्यालय" भन्नाले सामुदायिक तथा संस्थागत क्षेत्रवाट संचालित आधारभुत र माध्यामिक विद्यालयलाई सम्झनु पर्छ।

(ग) "मन्त्रालय" भन्नाले सामाजिक विकास मन्त्रालय सम्झनु पर्छ ।

(घ) "समिति" भन्नाले विद्यालय व्यवस्थापन समितिलाई सम्झनु पर्छ ।

(ङ) "स्थानीय स्वास्थ्य संस्था" भन्नाले विद्यालय क्षेत्रको नजिक रहेका सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई, शहरी स्वास्थ्य केन्द्र, स्वास्थ्य चौकी, प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र वा अस्पताल सम्झनु पर्छ ।

(च) "समन्वय समिति" भन्नाले स्थानीय विद्यालय स्वास्थ्य समन्वय समिति सम्झनु पर्छ ।

(छ) "विद्यालय स्वास्थ्य इकाई" भन्नाले स्वास्थ्य सम्बन्धी परामर्श, प्राथमिक उपचार र समन्वय गर्न स्थापित विद्यालयको स्वास्थ्य इकाई सम्झनु पर्छ।

(ज) "विद्यालय नर्स" भन्नाले दफा १२ बमोजिम सम्झौता गरि नियुक्ति गरिएको वा सम्बन्धित निकायले बिधालय नर्स भनि तोकी वा नियुक्ति गरि पठाएको दफा ९ बमोजिमको योग्यता पुगेको नर्स सम्झनु पर्छ ।

(झ) "प्रदेश सरकार" भन्नाले प्रदेश सरकार प्रदेश नम्बर तीन सम्झनु पर्छ ।

परिच्छेद - २
उद्देश्य

३. कार्यविधिको उद्देश्यः (१) यस कार्यविधिको उद्देश्य एक विद्यालय एक नर्स कार्यक्रमलाई रहेको छ ।

४. कार्यक्रम सञ्चालनको उद्देश्यः (१) यस कार्यविधि बमोजिम सञ्चालन हुने कार्यक्रमको उद्देश्य देहाय बमोजिमका कार्य सम्पादन गर्नमा सहयोग पुर्याउनु हुनेछः-

(क) विद्यालयमा आधारित स्वास्थ्य तथा पोषण सेवाको पहुँच पुर्याउन,

(ख) स्वस्थ, सफा र सिकाइ मैत्री वातावरण तयार गर्न,

(ग) सीपमा आधारित स्वास्थ्य शिक्षा प्रदान गर्न,

(घ) स्वास्थ्यसंग सम्बन्धित विद्यालय नीतिहरु कार्यान्वयन गर्न।

परिच्छेद - ३
विद्यालय छनौट र सञ्चालन सम्बन्धी व्यवस्था

५. विद्यालय छनौट मापदण्डः (१) कार्यक्रम सञ्चालनका लागि प्रदेश भित्रका विद्यालय छनौट गर्न देहायका मापदण्ड पुगेका सामुदायिक विद्यालय हुनु पर्नेछः-

(क) भौतिक पूर्वाधार,

(ख) बिद्यार्थीको संख्या बढी भएको (प्राथमिकता छात्राको संख्या बढी भएको),

(ग) नमुना बिद्यालय भएको ।

६. <u>कार्यक्रम सञ्चालन र व्यवस्थापनः</u> (१) मन्त्रालय, स्थानीय तह र विद्यालय बीच त्रिपक्षीय सम्झौता गरी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

(२) विद्यालयले योजना बनाई देहाय बमोजिम कार्यक्रमसंग सम्बन्धित कृयाकलापहरु सञ्चालन गर्नु पर्नेछः-

(क) <u>परामर्श (Counselling)</u>

(१) बिद्यालय नर्स मार्फत किशोर किशोरीहरुलाई प्रजनन स्वास्थ्य, महिनावारी स्वास्थ्य तथा सरसफाई, परिवार नियोजन र यौन तथा यौनिकताको बारेमा परामर्श,

(२) व्यक्तिगत सरसफाई, वातावरणीय सरसफाई तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धी परामर्श,

(३) स्वस्थ जीवनशैली र स्वस्थकर खानपिनका सम्बन्धमा परामर्श,

(४) विद्यालय स्वास्थ्य इकाइ निर्माण गरि विद्यार्थीलाई स्वास्थ्यसंग सम्बन्धित आवश्यक सामान्य स्वास्थ्य समस्याका सम्बन्धमा परामर्श ।

(ख) <u>परीक्षण</u>

(१) सामान्य स्वास्थ्य परीक्षण (आँखा, कान, मुख, दाँत, छाला, तौल, रक्तचाप लगायत अन्य स्वास्थ्यसंग सम्बन्धित स्किनिंग),

(२) पोषण लेखाजोखा (न्यूट्रिसनल एसिसमेन्ट)

(ग) नियमित रुपमा स्वस्थ जीवनशैलीसंग सम्बन्धित बिषयमा विद्यार्थीलाई जानकारी गराउने र त्यसको नियमन गर्ने व्यवस्था ।

(घ) प्राथमिक उपचारको व्यवस्था ।

(ङ) अभिभावकलाई बालबालिकाको स्वास्थ्य र स्वस्थ जीवनशैलीका बारेमा जानकारी गराउने व्यवस्था ।

(च) विद्यालयमा अखाद्य बस्तु (जंक फूड) को प्रयोगमा नियन्त्रण, स्वच्छ खानेपानी, छात्रामैत्री शौचालय लगायतका स्वास्थ्य मैत्री पुर्वाधार भए नभएको सुनिश्चितता गर्ने व्यवस्था ।

(छ) नियमित सरसफाइको व्यवस्था ।

(ज) देहायका विद्यालय समुदायको संयूक्त स्वास्थ्य सम्बन्धी गतिविधिः-

(१) बालबालिका उपर हुने लैङ्गिक तथा यौनजन्य हिंसा न्यूनीकरण र व्यवस्थापन,

(२) शारीरिक र मानसिक स्वास्थ्य शिक्षा,

(३) धुम्रपान, मध्यपान र सुर्तीजन्य पदार्थको दुरुपयोग न्यूनीकरण,

(४) नसर्ने रोगको रोकथाम सम्बन्धि क्रियाकलाप,

(५) अभिभावक तथा समुदाय स्वास्थ्य शिक्षा,

(६) अध्ययन तथा अनुसन्धान सम्बन्धी ।

(३) विद्यालयमा कार्यक्रम सञ्चालनका लागि अनुसूची-६ बमोजिमको सामाग्री सहितको कक्ष निर्माण गर्नुपर्छ ।

७. <u>विद्यालयमा नर्स राख्ने सम्बन्धी व्यवस्थाः</u> (१) कार्यक्रम सञ्चालन हुने सबै विद्यालयमा कम्तिमा एकजना विद्यालय नर्स राख्नु पर्नेछ ।

(२) कार्यक्रम शुरु हुने पहिलो वर्ष मन्त्रालयले एकजना नर्सको व्यवस्था गरी अन्य भौतिक सामाग्रीको व्यवस्था मिलाउनु पर्नेछ ।

(३) कार्यक्रम शुरु भएको दोश्रो वर्ष देखि स्थानीय तहको समेत योगदानमा साझेदारी हुने गरी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

(४) उपदफा (१) मा जुनसुकै लेखिएको भए तापनि भौगोलिक अवस्था र विद्यार्थी संख्यालाई आधार मानी एकै स्थानीय तहका दुइ वा दुइ भन्दा बढी विद्यालयहसँग समन्वय गर्ने

गरि एक जना विद्यालय नर्स वा आन्तरिक श्रोतको परिचालन गरी एउटै विद्यालयमा आवश्यकता अनुसार एकजना भन्दा बढी नर्सको नियुक्ति गर्न सक्नेछ ।

८. <u>विद्यालय नर्सको काम, कर्तव्य र अधिकार</u>ः (१) विद्यालय नर्सको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछः-

(क) विद्यार्थी र समुदायमा स्वस्थ जीवनशैलीसंग सम्बन्धी ब्यबहारको प्रबर्द्धन गर्ने,

(ख) व्यक्तिगत सरसफाई तथा वातावरणीय सरसफाई तथा फोहोरमैला व्यवस्थापन सम्बन्धि परामर्श दिने,

(ग) विद्यार्थीलाई शारीरिक व्यायाम र पोषण, मुख स्वास्थ्य, खानपिनसंग सम्बन्धित व्यवहार, हात धुने तरिका स्वास्थ्य शिक्षा तथा ब्यबहार परिबर्तन गराउने,

(घ) किशोर किशोरीमैत्री यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सेवा, शिक्षा र परामर्श दिने,

(ङ) विद्यार्थीलाई स्वास्थ्यसँग सम्बन्धी आवश्यक अन्य लैङ्गिक हिंसा, बाल हिंसा रोकथाम, लागू पदार्थ दूर्ब्यसनी को नियन्त्रण आदि बिषयमा स्वास्थ्य सेवा, शिक्षा र परामर्श प्रदान गर्ने,

(च) प्राथमिक उपचार गर्ने,

(छ) शिक्षक तथा विद्यार्थीको नियमित स्वास्थ्य परिक्षण गर्ने, अभिभावकहरूलाई वालवालिकाको स्वास्थ्य, पोषण र स्वस्थ जीवनशैलीका साथै नसर्ने रोगको रोकथाम बारेमा जानकारी र परामर्श दिने,

(ज) विद्यालयमा सुर्तिजन्य पदार्थ, मदिराजन्य पदार्थ, जङ्क फुड लगायतका अखाद्य पदार्थ, अत्यधिक चिनीयुक्त पेय खाद्य पदार्थको प्रयोगमा नियन्त्रण गर्ने,

(झ) विद्यालयमा स्वच्छ खानेपानी, छात्रामैत्री शौचालय लगायतका स्वास्थ्य मैत्री पूर्वाधार भए नभएको सन्दर्भमा रेखदेख गर्ने र सो को लागि आवश्यक समन्वय गर्ने,

(ञ) यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी कक्षा लिने र किशोराबस्थाको शारीरिक, मानसिक परिबर्तनको अवस्था, प्रजनन अंगको सरसफाई, परिवार नियोजन र यौन यौनिकतामा उत्सुकताका बिषयमा सूसुचित गराउने, परामर्श, उचित सल्लाह तथा सुझाव दिने,

(ट) विद्यालय स्वास्थ अवस्थाको अभिलेख राख्ने सो को प्रतिवेदन सम्बन्धित स्वास्थ्य संस्था, निकाय तथा समितिलाई जानकारी गराउने,

(ठ) विद्यार्थीलाई थप उपचार आवश्यक भएमा स्थानीय स्वास्थ्य संस्थासँग समन्वय गरी उपचार गराउने वा प्रेषण (रिफर) गर्ने,

(ड) समुदायमा आधारित स्वास्थ्य जनचेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने,

(ढ) विद्यालय स्वास्थ्य इकाई निर्माण गरि विद्यार्थीलाई मानसिक समस्या र स्वास्थ्यसँग सम्बन्धी आवश्यक परामर्श दिने,

(ण) नियमित रुपमा सरसफाइको व्यवस्था गर्ने,

(त) नेपाल सरकारद्वारा सञ्चालित अन्य कृयाकलाप सञ्चालन गर्ने तथा गराउने,

(थ) स्वास्थ्य संग सम्बन्धित बिषयका अध्ययन तथा अनुसन्धानमा सहभागी हुने वा गर्ने,

(द) दफा ६ बमोजिम विद्यालय स्वास्थ्य कार्यक्रमको ब्यबस्थापन र सञ्चालन गर्ने,

(ध) स्वास्थ्य सेवासंग सम्बन्धित अन्य आवश्यक कृयाकलाप गर्ने ।

९. <u>विद्यालय नर्सको नियुक्ति, सेवा सुविधा र बृत्ति विकास सम्बन्धी व्यवस्थाः</u> (१) दफा ७ बमोजिमको विद्यालय नर्स करारमा नियुक्ति गर्ने प्रयोजनका लागि सूचिकरण तथा छनौट सम्बन्धी व्यवस्था देहाय बमोजिम हुनेछः-

(क) विद्यालय नर्सको स्वीकृत कार्य विवरण, पद वा सेवाक्षेत्र तथा सम्बन्धित सेवा समूहको योग्यता, पारिश्रमिक, सेवा शर्त अनुसूची -१ बमोजिम हुनेछ ।

(ख) खण्ड (क) बमोजिमको सूचना सम्बन्धित कार्यालयको सूचनापाटी, वेभसाईटमा राख्ने तथा कुनै राष्ट्रिय स्तरको दैनिक पत्रिकामा अनुसूची

-२ बमोजिमको ढाँचामा कम्तीमा पन्ध्र दिनको सूचना प्रकाशन गर्नु पर्नेछ ।

(ग) निवेदन फारामको नमूना अनुसूची -३ बमोजिम हुनेछ।

(घ) निवेदन दस्तुर मन्त्रालयबाट तोके बमोजिम हुनेछ ।

(ङ) खण्ड (ग) बमोजिम पर्न आएका निवेदनहरु देहायको आधारमा दफा १० बमोजिमको समितिले मूल्याङ्कन गरी सूचीकृत गर्नुपर्नेछः-

(१) उम्मेदवारको शैक्षिक योग्यतावापत - विशिष्ठ श्रेणी २० अंक, प्रथम श्रेणी १९ अंक, द्धितिय श्रेणी १७ अंक र तृतीय श्रेणीको १५ अंक दिइने छ।

(२) कार्यअनुभव वापत अधिकतम ५ अंक (प्रति वर्ष १ अंकको दरले, प्रमाणित विवरण संलग्न भएको हुनुपर्ने) ।

(३) स्थानीय बासिन्दालाई देहाय बमोजिम -५ अंक

(क) सम्बन्धित गाउँपालिका/नगरपालिकाको बासिन्दा भएमा -५ अंक

(ख) सम्बन्धित जिल्लाको बासिन्दा भएमा -३ अंक

(ग) सम्बन्धित प्रदेशको बासिन्दा भएमा -२ अंक

(४) अन्तवार्तामा अधिकतम २० अंक । यस अनुसार अंक प्रदान गर्दा न्युनतम ८ (आठ) र अधिकतम १४ (चौध) को सीमा भित्र रही प्रदान गर्नु पर्नेछ ।

(५) खण्ड (ग) बमोजिम निवेदन माग गर्दा आवश्यक पर्ने अनुमती पत्र (लाईसेन्स) प्राप्त गरेका व्यक्तिले मात्र आवेदन दिन सक्नेछन् ।

(२) विद्यालय नर्सको सेवा सुविधा स्वास्थ्य मन्त्रालय, स्वास्थ्य सेवाको पाँचौ तह अनुसार हुनेछ ।

तर स्थानीय तहले कामको भार हेरि थप रकम दिन वाधा पर्ने छैन ।

(३) मन्त्रालय तथा स्थानीय तहलेविद्यालय नर्सको वृत्ति विकासका लागि कार्य जिम्मेवारीसंग सम्बन्धित तालिममा पठाउन सक्नेछ ।

१०. <u>अन्तर्वार्ता र सिफारीस समितिः</u> (१) कार्यक्रमको लागि माग गरिएको पद संख्याका आधारमा दफा ९ को उपदफा (१) को खण्ड (ङ) बमोजिम उच्चतम अंक प्राप्त गरेका उम्मेदवारलाई प्रारम्भिक छनौट गर्न र अन्तर्वार्ता समेत लिई सूचिकरणको सिफारिस गर्न देहायको अन्तरवार्ता तथा सूचिकरण समिति रहनेछः-

(क)	महाशाखा प्रमुख, स्वास्थ्य सेवा महाशाखा, मन्त्रालय	-संयोजक
(ख)	प्रमुख, शिक्षा महाशाखा, मन्त्रालय	-सदस्य
(ग)	प्रतिनिधि, मुख्य मन्त्री तथा मन्त्रिपरिषदको कार्यालय	-सदस्य
(घ)	प्रतिनिधि, आर्थिक ममिला तथा योजना मन्त्रालय	-सदस्य
(ङ)	विज्ञ, सम्बन्धित विषय	-सदस्य
(च)	महाशाखा प्रमुख, प्रशासन महाशाखा, मन्त्रालय	-सदस्य सचिव

११. <u>सूचिकरणको विवरण प्रकाशन गर्नेः</u> (१) दफा ९ को खण्ड (ङ) बमोजिम सबैभन्दा बढी अंक प्राप्त गर्ने उम्मेदवारहरु दफा १० बमोजिमको समितिको सिफारिसको आधारमा कार्यालयले उम्मेदवारहरुको रोल नम्बर, नाम थर, ठेगाना, काम गर्न तोकिएको विद्यालय आदि समेत उल्लेख गरी योगयताक्रम अनुसार सूचिकरणको विवरण प्रकाशन गर्नुपर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिम सूचिकरण प्रकाशन गर्दा पद संख्या भन्दा दोव्बर संख्यामा वैकल्पिक उम्मेदवारको सूची समेत प्रकाशन गर्नुपर्नेछ र सिफारिश भएका उम्मेदवारहरुको सूची सूचना पाटीमा समेत टाँस गर्नुपर्नेछ ।

तर आवेदन नै कम परेको अवस्थामा कम उम्मेदवार सुचिकरण गर्न सकिनेछ ।

(३) उपदफा (१) बमोजिमका योग्यताक्रममा रहेका उम्मेदवारलाई छिटो सञ्चार माध्यमबाट जानकारी गराई सोको अभिलेख समेत राख्नुपर्नेछ ।

१२. <u>करार गर्नेः</u> (१) सूचिकृत गरेका मुख्य उम्मेदवारलाई ७ (सात) दिनको म्याद दिई मन्त्रालयले करार गर्न सूचना दिनुपर्नेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको अवधी भित्र करार सम्झौता गर्न आउने सूचिकृत उम्मेदवारसँग कार्यालयले अनुसूची - १ बमोजिमको कार्य-विवरण सहित अनुसूची - ४ बमोजिमको ढाँचामा करार गर्नुपर्नेछ ।उक्त अवधि भित्र सम्पर्क राख्न नआएमा क्रमशः वैकल्पिक उम्मेदवारलाई सूचना दिई करार गर्न सकिनेछ ।

(३) उपदफा (२) बमोजिमकरार गरे पश्चात अनुसूची -५ बमोजिको पत्र मन्त्रालयले कर्मचारीलाई दिनुपर्नेछ ।

(४) उपदफा (२) बमोजिम कार्यालयले कार्यविवरण दिंदा विद्यालय समेत तोकी काममा लगाउनु पर्नेछ ।

(५) यस कार्यविधि बमोजिम करार गर्दा सामान्यतआर्थिक वर्षको श्रावण १ (एक) देखि अर्को वर्षको असारसम्मका लागि मात्र करार गर्नु पर्नेछ ।

(६) उपदफा (५) बमोजिम एक आर्थिक वर्षको निम्ति सेवा करारमा लिएको व्यक्तिलाई पुनः अर्को वर्षको लागि सेवा करारमा लिनुपरेमा पुनःपरिक्षण, छनौट र शुरू करार सरह मानि सम्झौता गरिने छ।

(७) विद्यालय नर्सले स्वेच्छाले करार निरन्तरता गर्न नचाहेमा कम्तीमा १ (एक) महिना अगाडी कार्यालयमा लिखित रुपमा जानकारी गराउनु पर्नेछ । यसरी जानकारी नगराई करार अन्त गरी काम छोडेमा त्यस्तो व्यक्तिलाई पुनः करारमा काम गर्ने अवसर दिईने छैन।

(८) यस दफा विपरितको अवधि उल्लेख गरी वा करारमा उल्लेख भए भन्दा बढी रकम भुक्तानी दिएमा त्यसरी अवधि उल्लेख गर्ने वा रकम भुक्तानी गर्ने कर्मचारीको तलव भत्ताबाट कट्टा गरी असूल उपर गरिनेछ र विभागीय कारवाही समेत गरिनेछ ।

१३. <u>कार्य शर्त, पारिश्रमिक र अवधि</u> : (१) यस कार्यविधि बमोजिम सेवा करार सम्झौता गरिएका विद्यालय नर्सको मासिक पारिश्रमिक सम्बन्धित तह (पाँचौ) बमोजिम हुनेछ। स्थानीय भत्ता पाउने स्थानमा नेपाल सरकारको दररेट बमोजिम करारमा उल्लेख भए अनुसार स्थानीय भत्ता उपलब्ध गराउन सकिनेछ ।

(२) कार्यालयले कार्य-विवरणमा उल्लेख भए बमोजिम प्रगतिका स्थलगत वा वस्तुगत प्रतिवेदनका आधारमा कार्य सम्पादन अनुसार करारमा उल्लेख गरी भ्रमण भत्ता वा फिल्ड भत्ता उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

तर करार सम्झौतामा उल्लेख नगरिएको भ्रमण भत्ता, फिल्ड भत्ता वा अन्य भत्ता उपलब्ध गराउन सकिने छैन।

(३) मन्त्रालयले करारका प्राविधिक कर्मचारीको पारिश्रमिक भुक्तानी गर्दा निजले महिनाभरी गरेको कामको विवरण (Time Sheet) सहितको प्रतिवेदन तयार गर्न लगाई सम्बन्धित विद्यालयको सिफारिशको आधारमा मात्र भुक्तानी गर्नु पर्नेछ ।

(४) यस कार्यविधि बमोजिम विद्यालय नर्सले करारमा काम गरेकै आधारमा पछि कुनै पनि पदमा अस्थायी वा स्थायी नियुक्ती हुनाका लागि कुनै पनि दाबी गर्न पाउँने छैन ।

(५) उपदफा (१) बमोजिम करार गर्दा काम शुरु गर्ने मिति र अन्त्य गर्ने मिति समेत उल्लेख गर्नु पर्नेछ। तर त्यस्तो करारको अवधी एक पटकमा एक वर्ष भन्दा बढी हुने छैन ।

१४. <u>करार अन्त्य</u> (१) करार सम्झौता गरिएको विद्यालय नर्सले कार्य सन्तोषजनक नभएको भनि कार्यरत विद्यालयले सिफारिश गरेमा मन्त्रालयले आवश्यक छानविन गर्न लगाई सफाइको मौका दिई कार्यालयले जुनसुकै अवस्थामा करारबाट हटाउन सकिनेछ ।

१५. <u>निर्देशक समितिः</u> (१) कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनको लागि परामर्श तथा राय सल्लाह प्रदान गर्न देहाय बमोजिमको निर्देशक समिति गठन हुनेछ ।

(२) उपदफा (१) बमोजिमको समितिमा देहाय बमोजिमका सदस्यहरु रहनेछन् :-

(क) सचिव, सामाजिक विकास मन्त्रालय -अध्यक्ष

(ख) निर्देशक, स्वास्थ्य निर्देशनालय -सदस्य

(ग) निर्देशक, शिक्षा विकास निर्देशनालय -सदस्य

(घ) विद्यालय स्वास्थ्य क्षेत्रमा कार्यरत व्यक्ति मध्येबाट विज्ञ एक महिला सहित दुई जना -सदस्य

(ङ) प्रमुख, स्वास्थ्य सेवा महाशाखा -सदस्य सचिव

(३) समितिका सदस्यले नियमानुसार बैठक भत्ता पाउने छन ।

१६. <u>समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार</u> : (१) समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) विद्यालय स्वास्थ्यसम्बन्धी नीति तथा योजना तर्जुमा गर्न सिफारिस गर्ने,

(ख) विद्यालय स्वास्थ्यको विभिन्न विषयमा प्राथमिकता निर्धारण गरी कार्यान्वयन गर्न सुझाव दिने,

(ग) विद्यालय स्वास्थ्यसँग सम्बन्धित कुनै विषयमा सुझाव प्रस्तुत गर्न, आवश्यकता अनुसार मापदण्ड, निर्देशिका, कार्यविधि तर्जुमा गर्न परामर्श दिने ।

१७. **विद्यालय स्वास्थ्य समन्वय समिति गठन** : (१) स्थानीय तहमा कार्यक्रमलाई प्रभावकारी रुपमा व्यवस्थापन गर्न देहाय बमोजिमको विद्यालय स्वास्थ्य समन्वय समिति रहनेछ :-

(क) स्थानीय तहको शिक्षा तथा स्वास्थ्य हेर्ने सामाजिक विकास प्रमुख - संयोजक

(ख) नगर प्रमुख\गाँउपालिका अध्यक्षले तोकेको कार्यपालिका सदस्य एक जना -सदस्य

(ग) विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षहरू मध्येवाट नगर प्रमुख\गाँउपालिका अध्यक्षले तोकेको एक जना -सदस्य

(घ) सरकारी विद्यालयका प्रमुखमध्येवाट नगर प्रमुख\गाँउपालिका अध्यक्षले तोकेको एक जना - सदस्य

(ङ) निजि विद्यालयका प्रतिनिधि एक जना - सदस्य

(च) विद्यालय नर्समध्येवाट मन्त्रालयले तोकेको एक जना - सदस्य

(छ) स्थानीय स्वास्थ्य संस्थाको प्रमुख एक जना -सदस्य

(ज) गाँउ\नगरपालिका स्वास्थ्य शाखा -सदस्य सचिव

१८. **समन्वय समितिको काम कर्तव्य अधिकारः** (१) समन्वय समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार देहाय बमोजिम हुनेछ :-

(क) विद्यालय स्वास्थ्यलाई प्रभावकारी बनाउन आवश्यक सुधारका लागि अध्ययन गरि गाँउ\नगर कार्यपालिकालाई सुझाव दिने,

(ख) विद्यालय स्वास्थ्य सेवा सञ्चालनको लागि आवश्यक सामाग्री, औषधी, तालिम लगायतको विषयमा विद्यालय र गाँउ\नगरपालिका विच समन्वय र सहजिकरण गर्ने,

(ग) नीजि विद्यालयमा नर्स राख्नको लागि आवश्यक समन्वय र संझौताको लागि सहजिकरण गर्ने,

(घ) विद्यालय स्वास्थ्य सेवा सञ्चालनको लागि आवश्यक जनशक्ति र सोको व्यवस्थापनका सन्दर्भमा आवश्यक योजना निर्माण गर्ने, समन्वय र सुझाव दिने,

(ङ) गाँउ\नगर पालिकामा यस कार्यविधि अनुरुप विद्यालय स्वास्थ्य सेवा सञ्चालन भए नभएको नियमित अनुगमन गर्ने।

१९. <u>विद्यालय व्यवस्थापन समितिको भुमिका</u>: (१) विद्यालय तहमा कार्यक्रमलाई प्रभावकारीरुपमा कार्यान्वयनमा सहयोग गर्न देहाय बमोजिमको भुमिका हुनेछः-

(क) आफ्नो विद्यालयमा स्वास्थ्य सेवाका लागि सहजिकरण र समन्वय गर्ने,

(ख) आवश्यक औषधि, उपकरणको सुनिश्चितता गर्ने,

(ग) विद्यालयमा सुर्तिजन्य पदार्थ, मदिराजन्य पदार्थ, जंक फुड लगायतका अखाद्य पदार्थ, अत्यधिक चिनीयुक्त पेय पदार्थको प्रयोगमा नियन्त्रण, स्वच्छ खानेपानी, छात्रामैत्री शौचालय लगायतका स्वास्थ्य मैत्री पुर्वाधार भए नभएको सन्दर्भमा आएका सुझावलाई कार्यन्वयन गर्ने र वालबालिका मैत्री/स्वास्थ्य मैत्री विद्यालय निर्माण गर्ने,

(घ) विद्यालयमा स्वास्थ्य सेवा नियमित रुपमा प्रभावकारी ढंगले भए नभएको हेर्ने र प्रभावकारी बनाउन आवश्यक कार्य गर्ने,

(ङ) विद्यालय, स्थानीय स्वास्थ्य शाखा र गाँउ\नगरपालिका वीच समन्वय गर्ने,

(च) विद्यालयको योजना कार्यक्रम र क्यालेण्डर बनाउँदा विद्यालय स्वास्थ्य सेवा सम्बन्धी व्यवस्था भए नभएको सुनिश्चिता गर्ने।

२०. <u>बिद्यालय स्वास्थ्य इकाई गठन</u>: (१) विद्यालय स्वास्थ्य कार्यक्रम सञ्चालन गर्नका लागि बिद्यालय नर्सको मातहतमा एक बिद्यालय स्वास्थ्य इकाई रहने छः-

(क)	स्वास्थ्य शिक्षक	- संयोजक
(ख)	विद्यालय नर्स एक जना	-सदस्य
(ग)	महिला शिक्षक एक जना	-सदस्य
(घ)	कक्षा ९ देखि १२ सम्मबाट छात्रा सहित २ जना	-सदस्य

(२) बिद्यालय स्वास्थ्य इकाईको अवाश्यक पूर्वाधार अनुसूची -६ मा उल्लेख भए बमोजिम हनु पर्नेछ ।

(३) बिद्यालय स्वास्थ्य इकाईबाट देहाए बमोजिमको कार्यहरु हुनेछन् :

(क) बिद्यालयमा सञ्चालन गर्नु पर्ने स्वास्थ्य कार्यक्रमहरुको योजना तर्जुमा गर्ने,

(ख) बिद्यालयमा स्वास्थ्य सेवा (प्रबर्द्धनात्मक, प्रतिकारात्मक, उपचारात्मक, पुनर्स्थापनात्मक र प्रशामक) प्रबाह गर्न अवाश्यक पर्ने उपकरण लगायत औषधिको व्यवस्था गर्ने,

(ग) बिद्यालयमा स्वास्थ्य सेवा अन्तर्गतका सम्पूर्ण सेवाहरु नियमित रुपमा प्रदान गर्ने,

(घ) प्रदान गरिएका सेवाको अभिलेख चुस्तदुरुस्त रुपमा राख्ने ।

अभिलेखिकरण, अनुगमन, मुल्याङ्कन र सुपरिवेक्षणः (१) विद्यालय नर्सले आफूले सम्पादन गरेको कार्यको प्रतिवेदन विद्यालय प्रशासन र स्थानीय स्वास्थ्य सेवा समन्वय समिति र सामाजिक विकास मन्त्रालय लाई नियमित रुपमा महिनाको पहिलो साता सम्ममा गरिसक्नु पर्नेछ ।

(२) कार्यक्रमको अभिलेखिकरण तोकिएको ढाँचामा फारम वा कम्प्यूटरमा गर्नुपर्नेछ ।

(३) यसरी सम्पादित कामहरूको अनुगमन र मुल्याङ्कन स्थानीय समन्वय समितिले गर्नेछ।

कार्यक्रम विस्तारः (१) कार्यक्रम मन्त्रालयले स्थानीय तहसंगको समन्वयमा स्थानीय तह तथा र संस्थागत विद्यालयको योगदान समेतको सहभागितामा कार्यक्रमलाई प्रदेशका सबै विद्यालयमा क्रमशः विस्तार हुनेछ ।

विविधः (१) यस कार्यविधि कार्यान्वयन क्रममा थप व्यवस्था गर्नु परेमा यस कार्यविधि तथा प्रचलित कानूनसँग नबाझिने गरी मन्त्रालयले आवश्यक निर्णय गर्न सक्नेछ।

अनुसूची -१

(दफा ९ को उपदफा (१) को खण्ड (क) सँग सम्बन्धित)

प्रदेश सरकार

सामाजिक विकास मन्त्रालय

प्रदेश नं. ३, हेटौडा,नेपाल

कार्यविवरणको ढाँचा

कार्य विवरणका:

कर्मचारीको पद नाम: विद्यालय नर्स | काम गर्नुपर्ने स्थान:

कर्मचारीको नाम:

सुपरिवेक्षक: प्रधानाध्यापक | प्रतिवेदन पेश गर्नुपर्ने अधिकारी:

न्यूनतम योग्यता: नर्सिङ्गमा प्रविणता प्रमाणपत्र तह उतिर्ण

कार्य विवरण:

विद्यालय नर्सको काम कर्तव्य देहाय बमोजिम हुनेछ।

(क) स्वस्थ जिवनशैलीसंग सम्बन्धित बिषयमा नियमित रुपमा विद्यार्थीलाई जानकारी गराउने,

(ख) विद्यार्थीको नियमित स्वास्थ्य परिक्षण गर्ने,

(ग) विद्यार्थीलाई शारिरिक व्यायाम र पोषण, मुख स्वास्थ्य, खानपिनसंग सम्बन्धित व्यवहार, हात धुने तरिका, नसर्ने रोग, यौन तथा प्रजनन स्वास्थ्य लगायतका विषयमा जानकारी र परामर्श दिने,

(घ) विद्यार्थीलाई स्वास्थ्यसंग सम्बन्धित आवश्यक अन्य परामर्श दिने,

(ङ) प्राथमिक उपचार गर्ने,

(च) अभिभावकहरूलाई वालवालिकाको स्वास्थ्य र स्वस्थ जीवनशैलीका बारेमा जानकारी र परामर्श दिने,

(छ) विद्यालयमा सुर्तिजन्य पदार्थ, मदिराजन्य पदार्थ, जङ्क फुड लगायतका अखाद्य पदार्थ, अत्यधिक चिनीयुक्त पेय पदार्थको प्रयोगमा नियन्त्रण, स्वच्छ खानेपानी, छात्रामैत्री शौचालय लगायतका स्वास्थ्य मैत्री पुर्वाधार भए नभएको सन्दर्भमा रेखदेख गर्ने र सो को जानकारी गराउने,

(ज) विद्यालय स्वास्थ अवस्थाको अभिलेख राख्ने र सो को जानकारी विद्यालय व्यवस्थापन समितिलाई गराउने,

([illegible]) विद्यार्थीलाई थप उपचार आवश्यक भएमा स्थानीय स्वास्थ्य संस्थासंग समन्वय गरि उपचार गराउने।

([illegible]) जनचेतनामुलक कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।

अनुसूची -२

(दफा ९ को उपदफा १ को खण्ड (ख) सँग सम्बन्धित)

प्रदेश सरकार

सामाजिक विकास मन्त्रालय

प्रदेश नं. ३, हेटौडा, नेपाल

सूचनाको ढाँचा

करारमा सेवा लिने सम्बन्धी सूचना

(सुचना प्रकाशित मिति : २०७ /   /   )

यस मन्त्रालयको आ.व. २०७५।७६ को स्वीकृत कार्यक्रम "एक विद्यालय एक नर्स" कार्यक्रम अन्तर्गत देहाय बमोजिमका विद्यालयमा रहने गरी विद्यालय नर्स को रुपमा देहायको संख्या र योग्यता [illegible] कर्मचारी करारमा राख्नु पर्ने भएकाले योग्यता पुगेका नेपाली नागरिकहरुले यो सूचना प्रकाशित [illegible] मितिले पन्ध्र दिन भित्र बजेसम्म राजस्व तिरेको रसिद सहित दरखास्त दिन हुन सम्वन्धित [illegible] लागि यो सूचना प्रकाशन गरिएको छ । यसको फाराम, दरखास्त दस्तुर, कार्य– विवरण, [illegible], सेवाका शर्तहरु सहितको विस्तृत विवरण कार्यालयबाट वा वेवसाइट mosdp3.gov.np बाट [illegible] सकिनेछ ।

विद्यालयको नाम	जिल्ला	संख्या	कैफियत

१. शैक्षिक **योग्यता र अनुभव :**

(क) नेपाली नागरिक ।

(ख) न्यूनतम शैक्षिक योग्यता: नेपाल सरकारवाट मान्यता प्राप्त संस्थबाट नर्सिङ्ग विषयमा प्रविणता प्रमाणपत्र तह उतिर्ण गरेको ।

(ग) १८ वर्ष उमेर पुरा भई ४५ वर्ष ननाघेको ।

(घ) नेपाल नर्सिङ्ग काउन्सिलमा दर्ता भएको ।

(ङ) स्वास्थ्य क्षेत्रमा अनुभव भएको

(च) स्थानीय उम्मेदवारलाई प्राथमिकता दिइनेछ

[illegible] नेपाल प्रचलित कानूनद्वारा अयोग्य नभएको ।

[illegible] दरखास्तमा संलग्न गर्नुपर्ने: उम्मेदवारको व्यक्तिगत विवरण, शैक्षिक योग्यताको प्रमाणित प्रतिलिपि, नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रमाणित प्रतिलिपि, अनुभवको प्रमाणित प्रतिलिपि, प्रचलित नेपाल कानून बमोजिम काउन्सिलमा दर्ता भएको प्रमाणित प्रतिलिपि संलग्न हुनु पर्नेछ । पेश गरिने सबै प्रतिलिपिको पछाडि उम्मेदवार स्वयंले हस्ताक्षर गरी प्रमाणित गर्ने ।

[illegible] आवेदन दिंदा जुन विद्यालयमा कार्य गर्न चाहेको हो, सोही विद्यालयको लागि दरखास्त दिनुपर्नेछ साथै एक भन्दा बढी विद्यालयमा आवेदन दिन चाहाने उम्मेदवारले छुट्टा छुट्टै दरखास्त फर्म भरि पेश गर्नु पर्नेछ ।

[illegible] छनौट शैक्षिक योग्यता, स्थानीयता, अनुभव र अन्तर्वाताको आधारमा गरिनेछ ।

हालसालै खिचेको पासपोर्ट साईजको पुरै मुखाकृति देखिने फोटो यहाँ टास्ने र फोटो र फाराममा पर्ने गरी उम्मेदवारले

अनुसूची -३

(दफा ९ को उपदफा (१) को खण्ड (ग) सँग सम्बन्धित)

प्रदेश सरकार

सामाजिक विकास मन्त्रालय

प्रदेश नं. ३, हेटौडा, नेपाल

करारको लागि दरखास्त फारामको ढाँचा

(क) वैयक्तिक विवरण

	नाम थर	(देवनागरीमा)		
		(अंग्रेजी ठूलो अक्षरमा)		लिङ्ग:
	नागरिकता नं:		जारी गर्ने जिल्ला :	मिति :
स्थायी ठेगाना	क) जिल्ला	ख) न.पा./गा.वि.स.		ग) वडा नं
	घ) टोल :	ङ) मार्ग/घर नं. :		च) फो नं.
पत्राचार गर्ने ठेगाना :				ईमेल
बाबुको नाम, थर :		जन्म मिति : (वि.सं.मा)	(ईस्वि संवतमा)	
बाजेको नाम, थर :			हालको उमेर : वर्ष	महिना

(ख) शैक्षिक योग्यता/तालिम (दरखास्त फाराम भरेको पदको लागि चाहिने आवश्यक न्यूनतम शैक्षिक योग्यता/तालिम मात्र उल्लेख गर्ने)

आवश्यक न्यूनतम योग्यता	विश्वविद्यालय/बोर्ड/तालिम दिने संस्था	शैक्षिक उपाधि/तालिम	संकाय	श्रेणी/प्रतिशत	मूल विषय
शैक्षिक योग्यता					
तालिम					

(ग) अनुभव सम्बन्धी विवरण

कार्यालय	पद	सेवा/समूह/उपसमूह	श्रेणी/तह	स्थायी/अस्थायी/करार	अवधि	
					देखि	सम्म

मैले यस दरखास्तमा खुलाएका सम्पूर्ण विवरणहरु सत्य छन् । दरखास्त बुझाएको पदको सूचनाको लागि अयोग्य ठहरिने गरी कुनै सजाय पाएको छैन । [illegible] पृष्ठहरुमा उल्लेखित सबै शर्त तथा नियमहरु पालना गर्न मन्जुर गर्दछु । साथै करारमा उल्लेखित शर्तहरु पूर्ण रुपमा पालना गर्नेछु र करारको समयभन्दा [illegible] करारको अन्त्य गर्दा कम्तिमा एक महिनाको पूर्व सूचना दिई कार्यालयमा निवेदन दिनेछु. ।

उम्मेदवारको ल्याप्चे सहीछाप		उम्मेदवारको दस्तखत
दायाँ	बायाँ	
		मिति:

कार्यालयले भर्ने:		
रसिद/भौचर नं. :	रोल नं. :	
दरखास्त अस्वीकृत भए सो को कारण :		
दरखास्त रुजु गर्नेको नाम र दस्तखत: मिति :	दरखास्त स्वीकृत/अस्वीकृत गर्नेको दस्तखत मिति :	

द्रष्टव्य : दरखास्त साथ सूचनामा उल्लेखित लगायत निम्नलिखित कागजातहरु अनिवार्य रुपमा उम्मेदवार आफैले प्रमाणित गरी पेश गर्नु पर्नेछ ।

(१) नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि, (२) समकक्षता र सम्बद्ध आवश्यक पर्नेमा सो को प्रतिलिपि, (३) न्यूनतम शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्र ...ारित्रिक प्रमाणपत्रको प्रतिलिपि, सम्बन्धित काउन्सिलको प्रमाणपत्र (लाईसेन्स) को प्रतिलिपि, अनुभव प्रमाणपत्र, सम्बन्धित स्थानीय तहमा बसोबास गरेको प्रम ...ाउने कागजातहरु (जस्तै विवाह दर्ता आदी)